

גליון
**מעיונא
דמלכא**

ל

שיעורי הקדמה ללימוד
תורת החסידות
מב"ק מהן אדמו"ר שליט"א

יו"ל ע"י
מכון 'שפה ברודה'
דחסידי קאסוב

**כל הוצאות
עריכת זהו"ל של הגליון**

נתנדב ע"י

ידידינו היקר שביקרים
רודף צדקה וחסד בכל מאדו והוגו
בונה ומקים עולמות של תורה וחסד
איש האשכולות העושה גדולות

הרוצה בעילום שמו

לע"נ

הרה"ח מו"ה מרדכי ב"ר חיים אריה ע"ה
והוגתו מרת טויבא רבקה בת ר' יעקב יואל ע"ה

הרה"ח מו"ה שלום נחמן ב"ר חיים ע"ה
והוגתו מרת דבורה בת ר' משה אהרן ע"ה

הרה"ח מו"ה חיים אליהו ב"ר זאב ע"ה
והוגתו מרת שיינדל בת ר' אלעזר ליפא ע"ה

זכות הפצת מעיינותיו של אור שבעת הימים מרן הבעל שם הק'
ותלמידיו ז"ע, יין בעדיו שירוהו רב נחת דקדושה מכל יוצ"ח ושיתברך בכל
מעשי ידיו בשפע ברבה, והצלחה בכל עסקיו, וימצא חן וחסד בעיני אלקים
ואנשים בכל חפציו, מתוך עושר ואושר שלות
הנפש והרחבת הדעת כל ימי חייו

הר"מוד בגליון דהלו

יהיה לזכות רפואתו השלימה והמהירה של
מרן רבינו שרגא פייביש בן מלכה שליט"א
בתוך שאר דולי ישראל

כל הזכויות שמורות

לקבלת הגליון מדי שבוע בשבוע

ע"י e-mail

יש לפנות להמערכת

במס' 017-686-5892

או אל toraskosov@gmail.com

נערך ונסדר ע"י:

ישר
Publishing & Production
718.484.2189

יסודות והקדמות ללימוד ספרי החסידות

יחוד המלכות עם המידות,
בכח האי טמיר ונעלם בשם כל ישראל

אף שה'מלכות' מהותה ענוה ושפלות, בכוחנו
להמליך את ה' בזכות חלק ה'טמיר ונעלם' שגנוז
בנו ובנשמות ישראל

מידת המלכות - הביטול המוחלט לה', על דרך מה
שהשי"ת התבטל אלינו

במאמר הפותח אודות 'מידת המלכות', הואלנו לדבר מפני ספרים
וסופרים, שיסוד ושורש 'מידת המלכות' – המלכת ה' הנוגעת
לעבודתנו, עיקרה הענוה והשפלות, היינו, שיבטל האדם את כל מהותו
ורצונותיו למען שמו ית' באהבה, על ידי הריחוק מעשיית דברים הנוגדים
למלכותו - מחד, וקיום מעשים המורים על כך שה' מלך בכל הארץ -
מאידך. ונתבאר בחן, שההתנהגות על פי ענוה זו, היא ציווי העשה
שהזהרנו 'ולדבקה בו' (דברים יא כב) שהזוהרנו להידבק במידותיו של הקב"ה
על ידי הליכה בדרכיו (סוטה יד.), שכן כשהאדם מתנהג בנמיכות הקומה
ובשפלות, ומבטל את כל ישותו ועצמיותו למען ייטב בעיני ה', הריהו
מהלך בנתיב ה', שאף הוא מתנהג בשפלות בכך שהוא משפיל עצמו
לראות ממקומו הגדול - שלא שייך אפילו להעריצו ולשבחו שם לצד
שהוא מוכתר בתכלית השלימות, ועשה מציאות של צמצום, לטוב לנו,
שנוכל אנחנו השפלים לעובדו ולהתקשר אליו.

ושם איתנו, שבנקודה זו של הביטול והענוה, יש קו המשווה בין השי"ת לבני האדם, שכן כל אחד מבטל את המקום שהוא עומד שם להאחר - אף על פי שאין זה מקומו הטבעי, רק מפני טובת השני, אלא שהעוז והענוה של הקב"ה הוא, במה שביטל מאז ובכל רגע ורגע מחדש את עצמיותו מישות ה'אין' ששם מקומו, לישות של 'יש' בעולם הזה, על מנת שנוכל להתקרב אליו. ואילו בדין הביטול הוא לקיחת הגוף הגשמי שהוא 'יש', ועשייתו ל'אין' רוחני שישווה להיות זך ומזוקק ככח הנשמה שהיא חלק אלוה ממש.

עוד זאת הרחבנו, כי נקודה זו של 'העלאת המלכות', היינו, שישראל עם קרובו מודיעים בכל מעשיהם ובכל מקומות מושבותיהם, שהעולם הגשמי הוא ביסודו אלוקי ורוחני ומלכותו בכל משלה, היא שלימות תכלית הנרצה של בריאת כל העולמות, מה שנתאווה שיהיה לו דירה בתחתונים (תנחומא פרשת נשא טז), ואף אמנם שעתה במחשכי הגלות קשה להגיע לבירור שלימות המלכות, לפי שרבים עומדים לשטן לנו, אכן לעתיד כש'יהיה ה' למלך על כל הארץ' (זכריה יד ט) יודע ויואר, שכל הבריאה הם חלק אלוה ממעל ממש, עד שגם הגופים יתבטלו אף הם בתכלית הביטול לעשות רצון שמים 'ומלאה הארץ דעה את ה' (ישעיה ט יא).

וזה כל עיקר עבודתנו בהאי עלמא ובייחוד בשנות הגלות, למצוא בכל מעשה והילוך את נקודת ה' הטמונה בעומק שפלות העולם ולבררה שתאיר ארץ מכבוד ה'. ולפיכך עיקרה של עבודת המלכות היא דווקא בעת שעוסקים בדברים גשמיים ובעת שתאוות הלב עולה עד לשמים, שמתוך שהם מצבים חשוכים כל כך, לכן האור היוצא מהם רב ועצום, ומתברר שגם החושך הלז הוא כולו אור רוחני.

ועל כן בשכר זאת, הגידו ספרי הקודש, ש'קודם שהאדם יעשה איזה מצוה וכו', 'אמר: 'לייחדא שמא דקודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו וכו' בשם כל ישראל" (לשון מוהר"ח בשער רוח הקודש דף יב.)^א

א. מקור הענין לומר 'לשם יחוד' מאז, ומצינו לו סימוכין ותוקף כבר קודם עשיית כל מצוה הינו קדום בדברי ה'זוהר הקדוש' (ח"ב צג: ועוד),

ובפרט בעת הגשה למצוה בדבר הנראה גשמי, כמו לבישת טלית ותפילין, נתינת צדקה לעני, אכילת מצה ונטילת לולב וכל כיוצא בזה.

אתרחיש להו כאשר ידבר איש אל רעהו. איברא וודאי שמי שעושה המצוות לשם שמים, וודאי מתקן למעלה, אבל אין יחס בינו ובין המכוון הכוונה הראויה לכיוון כלל, וזה פשוט ומבואר וכו'. ועל כל פנים לא ימנע לומר קודם כל מצוה וקודם כל לימוד 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה' ופסוק (תהלים צ יז) 'ויהי נועם ה' אלהינו עלינו'. וראה להלן בהערות לימוד זכות וטעם שנמנע אותו גאון לומר 'לשם יחוד'.

ועיין עוד ל'נועם אלימלך' ב'צעטיל קטן' שלו (אות ד): **'בכל הדברים שבעולם הן בתורה והן בתפלה הן במצוות מעשיות, ירגיל את עצמו לומר: 'הריני עושה זאת לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה', לעשות נחת רוח להבורא יתברך שמו', וירגיל את עצמו לומר זאת בתוכיות ופנימיות הלב, ובהמשך הזמן ירגיש הארה גדולה באמירה זו'.**

וראה עוד ב'תניא' (ליקוטי אמרים פרק מא, הובאו דבריו בהערות להלן) שהארץ בזה.

ב. זה לשון ה'תולדות יעקב יוסף' (פרשת שלח): **'כי קודם כל מעשה שיעשה האדם בין בגשמי בין ברוחני, צריך להתישב תחילה בדעתו אם יש**

וזה לשון ה'ראשית חכמה' (שער האהבה פרק ט): **'צריך קודם שיעשה היחוד ההוא, יאמר בפיו ויוציא בשפתיו: 'דבר זה או מצוה זו אני עושה, לייחד השכינה עם קודשא בריך הוא ושכינתיה'.**

וראה עוד למה שכתב מרן החיד"א זי"ע בספרו שמחת הרגל (לחג השבועות לימוד ב): 'וירגיל עצמו לומר 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה' כאשר הורגלו בטורקיא"ה, כי בזה מגלה דעתו בפירוש שהוא לשם ה' דווקא ולא יגע זר באותו הלימוד ואותה במצוה'. ואל תשגיח במה שכתב מורנו הרב רבי יחזקאל סג"ל לאנדא בספרו שו"ת 'נודע ביהודה' (חלק יו"ד סי' צג) אשר זלזל והטיח דברים על אמירת 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה' ובא לכלל כעס על חסידי ארצו, ובא לכלל טעות בדבריו, ובוודאי הוא לא כיוון על לומדי חכמת האמת בקדושה וענווה, אלא שסתם הדברים. וגם יושב ודורש שאין צריך כוונה כלל, וכל התיקונים נעשים למעלה מאליהם על ידי מעשינו, והוא חולק בידים על הרשב"י וחבריו קדושי עליונים ועל רבינו האר"י ז"ל אשר רוח ה' דיבר בם ואליהו הנביא זכור לטוב

לפי שכשזוכים להפך את הדבר הגשמי לרוחני ב'יחודא שלים', נעשה שלימות המבוקש מבריאת שמים וארץ, ליחד שם יו"ד ה"א בוא"ו ה"א - וכמו שיבואר להלן.

אותיות שם הוי"ה המכוונות כנגד ספירות

על מנת להאיר את שאמרנו זה עתה אודות יחוד י"ה בו"ה הנעשה על ידי עבודתנו, נפנה ונבוא היום אל העין, לפרש על פי פשוטו את ששפתינו מרננות קודם עשיית כל מצוה בנוסח 'לשם יחוד' שמיוסד כולו על סוד זה של יחוד ה' בכל פעולה מעשית. ולטובת הענין, נציב בזאת הקדמה קצרה, המושתתת מפיהם ומפי כתבם של רבותינו המקובלים ועל ראשם ספרם של רועי החסידות אודות השתלשלות העולמות המוכרחת לעניינינו, ובטוחים אנו שמדבריהם הנאמרים באמת, ניטיב להבין בשפה בהירה ונהירה גם את עומק 'מידת המלכות' ותוצאותיה עבור עבודתנו. ברם טרם שניכנס לפני ולפנים לעומקם של דברים, נקדים כדרכנו אזהרה ברורה, כי המושגים שיבוארו להלן, קודש הם ואין לנו רשות להשתמש ולחשוב שיש בידנו קצה מושג בהם, והבאנום מבלי לרדת לרובדי עומקם, לפי שעיקר רצוננו במאמרים אלו, אינו לבאר דברים שהם מכבשונו של עולם, אלא להוציא מהם את הנלמד לגבי עבודתנו, כי כן יסד מרנא ה'בעל שם טוב הקדוש' זי"ע שאף על פי שהספירות

הלשון: 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, אין אני אוכל להנאת גופי חס ושלום, רק שיהיה גופי בריא וחזק לעבודתו יתברך שמו, ואל יעכב שום חטא ועון והרהור רע ותענוג גשמי את היחוד קודשא בריך הוא על ידי ניצוצות קדושות של האכילה והשתיה הזה", עיין שם עוד.

בו צרכי גבוה, לקיים מה שכתוב (משלי ג ו) 'בכל דרכיך דעהו', ואז יאמר בפיו שעושה 'לשם יחוד קודשא בריך הוא', ואז מקיים 'בפיך ובלבבך לעשותו' (דברים ל יד), ובזה עושה מחומר צורה'.

ובאחרונה יבואו דברי ה'נועם אלימלך' שכתב (צעטיל קטן אות טו): 'ואחר אכילת המוציא יאמר בזה

ה - יחוד המלכות עם המידות -

הם גבוהים ורמים, אבל לצד שני יש לאדם חלק ונחלה בהם, לדעת כיצד לעבוד על ידם את ה'.

דע ולמד, שכשספרי הקודש וכל שכן אנו השפלים, קוראים אל ה' בַּשְּׁמוֹת הַקְּדוֹשׁ, כמו שֵׁם ה' הוּי"ה, 'אדנות' וכן בשמו של הקב"ה בלשון לע"ז כמו 'גאט', 'אייבירשטער' וכיוצא בזה, אין הכוונה בזה לכנות ולקרוא שם לעצם עצמיותו ית', שכן, מפאת שה' בהיכל קדשו הוא בגדר 'עין לא ראתה אלהים זולתך' (ישעיה סד ג) מרוב אצילותו וגבהותו, הרי שלא שייך לקרוא ולכנות אותו ית' בשום שם כבוד, ואדרבה, כל קריאת שֵׁם רק ממעטת את גודלו האמיתי שהוא אין סוף, וכמו שהליץ רבי אמנון ממגנצא ז"ל בקדושתו לימים הנוראים (פיוט ונתנה תוקף) 'ואין לפרש עילום שמך'.

מושיג זה של שמות ה' ברוך הוא, התגלה ונוצר רק אחר שהתוודע מה שמכונה 'סוד הצמצום', שה' יצר מציאות של 'צמצום' כביכול, על דעת ועל מנת שיהיו ברואים תחתונים שיכירו וידעו את מלכותו משם, ומכח זה ש'מלך שמו נקרא' יכולים לפתוח פה ולקרוא לה' בשם כבוד, ויש בשמו דמיון מה לערך מקומו כאן למטה כפי הצמצום, אבל מצד עצמיותו הוא עדיין כאותו שכתוב (שמות ו ג) 'ושמי ה' לא נודעת'.

מבל שמות הקודש שרבים הם כמו שֵׁם 'אדנות', 'אלהים', 'צבאות', 'שד-י' ועוד, נוטל שם הוּי"ה חלק בראש שהוא עולה על גביהם, ובו מנהיג ה' את עולמו מלעילא ללתתא (זוהר חדש ח"ב עה:) וכמו שיבואר.

שם הוּי"ה הבנוי מד' האותיות: יו"ד, ה"א, וא"ו, ה"א, רומז לד' עיקרי הספירות שיש בשמים ובארץ שמהם השתלשלה כל הבריאה (זוהר הקדוש ח"ב קכג; ח"ג י; שם רנח. ברע"מ, עץ חיים שער ג פרק א, שער מב פרק יג) וכדלהלן: **אות יו"ד** - רומזת ל'ספירת החכמה"', וְרָמְזוּ לזה, שכשם שהיו"ד היא

ג. אריכות בענין זה תמצא בגילוינונו ה. וקוצו של היו"ד, מכוון כנגד 'מעיינא דמלכא' (מס' כ"ה).

ד. ויש בו נקודה בעצמיות הבורא וראה טעם לזה ב'פרדס רימונים' (שער כ פרק יא), ועוד רבים. כביכול ממש (ראה אבן עזרא שמות ג טו).

נקודה קטנה עד מאד, אך היא תחילה לכל אות, שכן לא יתכן להתחיל לכתוב שום אות מבלי שעושים תחילה נקודה קטנה, כמו כן ה'חכמה' היא יו"ד חכמה קדומה לכל מעשה בראשית. ועוד זאת, שמפני שהיא קודמת לכל כי 'כולם בחכמה עשית' (תהלים קד כד), היא רומזת גם ל'מידת החסד', שכשם שמעשה בני אדם בנוי והולך, שבראשית כל נופלת בו מחשבת חכמה לעשות דבר מה, אך היא מחשבה כוללת מאד, שהאדם מתאוה ועולה בלבו לבנות או לעשות דבר מה, אך המחשבה רחבה עד מאד והוא אינו יודע כיצד בדיוק לעשות את אשר עלה בלבו, ולאחר מכן מצמצמים את המחשבה מעט, וחושבים מחשבות כיצד להוציא לפועל את החכמה באופן הטוב והניאות, כן ה'חכמה' היא ריבוי חסד ללא גבול שקדם לכל מעשה הבריאה, בסוד (תהלים פט ג) 'עולם חסד יבנה', לפי שהוא האור הראשון שהשתלשל לברוא את העולם, קודם שהצטמצם וירד מערכו.

אות ה"א הראשונה - עומדת כנגד 'ספירת הבינה' שבאה בסדר היורד אחר ה'חכמה', שבה האדם מתחיל להבין בינה כיצד להעמיד את מחשבת החכמה על תילה, ועל כן, מאחר ומהות ה'בינה' היא לקיחת המחשבה הראשונה וסידורה על נכון על ידי צמצום שתעמוד כראוי, לכך ה'בינה' משמשת ראש ושורש למידת היראה והגבורה.

רואים כשאדם רוצה לכתוב איזה אות, אזי עושה מקודם יו"ד. ולזה יו"ד רומז על חכמה (תיקו"ז תי יח לב), וחכמה נקראת ראשית (זוהר הקדוש ח"א ג:) שהכל נתהוה ממנה'.

ז. בספר הקדוש 'ברית כהונת עולם' (פרק לא) דרש ומצא לכך דרך רמז, שכשדקדק בפסוק (ישעיה כו ד) 'כי ביה הוי"ה צור עולמים', תמצא שתיבות 'כ"י ב"ה הוי"ה' עולים למספר [73] שהוא שווה במניינו לתיבת 'חכמה'.

ו. לשון הספר הקדוש 'זרע קודש' (לחנוכה): 'והחכמה היא נרמזה באות יו"ד שהיא רק נקודה שהיא התחלה לכל אות שרוצה לכתוב, ובהנקודה אין ידוע עדיין איזה אות רוצה לכתוב. וכן מדת חכמה גם כן נסתרה, 'כולם בחכמה עשית' (תהלים קד כד).

וכן הוא ב'אור לשמים' (פרשת ויקרא): 'דהנה כתיב (תהלים קד כד) 'כולם בחכמה עשית', שכל הויות שנתהווה הכל היה מחכמה עליונה. וכמו שאנו

אות וא"ו שבשם הוי"ה - רמז יש בה ל'ספירת התפארת' המשמשת בריח התיכון לכל המידות: 'חסד', 'גבורה', 'נצח', 'הוד', 'יסוד'. ומידה זו מורה ורומזת כביכול להקב"ה, וכמאמר ה'זוהר הקדוש' (תיקו"ז ח"ב צז):
'תפארת איהו קודשא בריך היא"ה'.

אות ה"א האחרונה שבשם הוי"ה - מכוונת כנגד 'מידת מלכות', לפי שהעולם הזה שבו ניכר בייחוד **מלכותו** ית', נברא באות ה"א^ט וכמו שדרשו בגמרא (מנחות כט:): את שנאמר (ישעיה כו ד) **'כי בי-ה ה' צור עולמים'**, אלו שני עולמות שברא הקב"ה, אחד בה"א ואחד ביו"ד, ואיני יודע אם העולם הבא ביו"ד והעולם הזה בה"א, אם העולם הזה ביו"ד והעולם הבא בה"א, כשהוא אומר 'אלה תולדות השמים והארץ בהבראם' (בראשית ב ד), אל תקרי 'בהבראם' אלא בה"א בראם, הוי אומר: העולם הזה בה"א, והעולם הבא ביו"ד'.

באז רבותינו ראשונים כמלאכים והאירו תבל מיליהם, שספירות החכמה והבינה, אינם יכולים להינתק זה מזה, והם הולכים שלובים יחדיו בכל העולמות, וכל המציאות של פירוד בין הדבקים יכול שיהיה רק

דווקא' ועיין עוד שם פלאות בעיקרי תורת הח"ן בסדר מסודר ובלשון נעימה ומתוקה.

וראה עוד בגליונות 'מעיינא דמלכא' (כ-כב) הנסובים אודות מידת התפארת, שם התבאר נקודה זו באריכות.

ט. ואף על פי שאות ה"א זו היא של הבינה ככתוב ב'זוהר הקדוש' (תיקו"ז תל' ח מג:), כבר כתב בביאור הגר"א ועוד שמשם ניתן הארה לה"א האחרונה של המלכות לבריאת העולם.

ה. וזה לשונו של הגה"ק רבי יוסף חיים מבבל זי"ע בתשובה נפלאה המקיפה יסודות גדולים בתורת הסוד בשפה ברורה ונעימה השוה לכל נפש (שו"ת רב פעלים או"ח ס' א):
'כל העשר ספירות נרמזו בשם הוי"ה ב"ה, דהיינו: הכתר - בקוץ היו"ד. והחכמה - ביו"ד. והבינה - בה"א ראשונה. וחג"ת נה"י - באות וא"ו. והמלכות - בה"א אחרונה. אמנם עיקר הרמז דאות וא"ו דשמה קדישא הוא נקרא על שם התפארת, ולכן מכנים ורומזים לאות וא"ו דשם הוי"ה בשם התפארת

באותיות הבאים אחריהם בוא"ו הרומזת ל'תפארת', והה"א האחרונה שהיא ספירת המלכות, וזה תכלית עבודתנו בהאי עלמא, להעלות את הה"א האחרונה לעילא שתתייחד יחד עם הוא"ו, להכניס את שמו של הקב"ה בתוך מלכות העולם הזה בפועל ממש, ששמו ית' יאיר גם בעולם הזה כפי שהוא מוברר ומובהר בספירות שלמעלה מהם. וכך הוא לשונו של רבינו יוסף ג'יקטיליה זי"ע בספרו 'שערי אורה' (שער התשיעי):

'כי זו היא ה'חכמה' שאינה נפרדת מן ה'בינה' עולמית, לפי ששתיהן אדוקות בספירת ה'כתר' שהיא עולם הרחמים, המקום שאין שם לא עצב ולא רוגז ולא פירוד, אלא הוד והדר עוז וחדוה, ולפי ששתי אלו הספירות מתאחדות לעולם – 'חכמה' ו'בינה', לפיכך שם י"ה אינו משתנה לעולם. ואם חס ושלום חוטאים ישראל וגורמים פירוד וכו', לפיכך לפעמים נפרדת ה"א אחרונה מן הוא"ו, וכשהיא נפרדת מן הוא"ו, אז הוא"ו מתאספת למעלה ואינה נראית, מאחר שבת זוגו שהיא ה"א אחרונה נפרדת ממנה.'

היינו, שספירות החכמה והבינה מצויים יחד בזיווג עליון בתמידות ואין בכוחם להיפרד, מה שאין כן מידת התפארת דא קודשא בריך הוא יחד עם המלכות הרומזת לכנסת ישראל אינם מצויים יחד בתמידות, והם מזדווגים להיות אחד באחד רק על ידי שבני ישראל המורים את 'מלכותו' בעולם עולים ומתאווים אליו, ככלה המצפה לחתן שיקדשה בטבעת נישואין.

ביאור נוסח 'לשם יחוד'

על פי הדברים האלה, נשכיל להבין במעט את פירוש המילות הנאמרים על ידנו בנוסח 'לשם יחוד', שסודו יחוד חלק ה'מלכות' עם קודשא בריך הוא כביכול, וזה פירושו.

'לשם יחוד' – היינו, רצוננו במעשינו זה שאנו עושים, לייחד ולעשות אחד את 'קודשא בריך הוא' – הוא שמו הגדול הרמוז ב'מידת

התפארת', יחד עם 'שכינתיה' – היא 'מידת המלכות' הקרויה כן, על שם שה' שוכן בתוך בני ישראל בהאי עלמא'. ומשם לעלות ל'ספירת הבינה' והא כיצד, 'בדחילו ורחימו' – על ידי 'דחילו' הפחד והיראה שמקורו ב'ספירת הבינה', שמביא את האדם לידי 'רחימו' - אהבה שהיא מידת החסד הנובעת מ'ספירת החכמה' העליונה. ולהיפך גם כן, 'ורחימו ודחילו', היינו, שמגודל האהבה הגדולה הנשפעת מן ה'חכמה', אנו באים ל'דחילו' – לפחד ויראה גדולים עוד יותר, שמשחרגשנו את טעם אהבת ה', אנו

השכינה, ובפרט בזוהר ותיקונים יש דברים הרבה, ואנחנו לומדים הדברים האלה, ואין אנחנו יודעים מה אנחנו מדברים וכו'.

תשובה: המלכות העליונה נקראת בשם שכינה כאמור, והואיל והנשמות של ישראל נולדות ונמשכות ממנה, גזרה חכמת האלוק יתברך לטובת ישראל ולטובת העולם, שיהיה נמשך חלק ממנה לשכון בזה העולם התחתון, וזה החלק של האור הנמשך מן המלכות, ויורד לשכון בעולם התחתון הוא גם כן נקרא בשם 'שכינה' כשם המלכות העליונה, ועל זה החלק אמרו רז"ל שיש השראת שכינה בישראל ובבית המקדש ובבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ועל זה החלק אמרו רבותינו ז"ל (מגילה כט.) כל מקום שגלו ישראל שכינה עמהם. אך אין פמות [פירוש, כמות] החלק שווה בכל המקומות, באופן כל מקום שתמצא ענין השראת שכינה בעולם הזה, הוא קאי על חלק האור הנמשך מן המלכות העליונה ויורד ושוכן למטה'.

י. ראה לדברי הרב בעל התניא זי"ע (ליקוטי אמרים פרק מא): 'לכן יתכוין לייחד ולדבקה בו ית' מקור נפשו האלהית ומקור נפשות כל ישראל שהוא רוח פיו יתברך הנקרא בשם 'שכינה', על שם ששוכנת ומתלבשת תוך כל עלמין להחיותן ולקיימן, והיא היא המשפעת בו כח הדבור הזה שמדבר בדברי תורה או כח המעשה הזה לעשות מצוה זו'.

והבט עוד בתשובה הנזכרת של הגה"ק רבי יוסף חיים מבבל זצ"ל ב'שו"ת רב פעלים' (או"ח סי' א): 'שאלה: הנה מצינו קודם עשיית כל מצוה ותפלה תקנו לומר 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה' וכו'. ויבאר לנו אדוני בקצרה משמעות 'שכינתיה', ומה צריכין אנו לכוין בדעתנו כשאנו אומרים 'קודשא בריך הוא ושכינתיה'. גם עוד נמצא בסדר כמה בקשות מתפללים ומתחננים על השכינה, ורצינו לדעת משמעות השכינה שאנחנו מזכירים בפינו בתחינות, וגם בדברי רז"ל נמצא כמה מאמרים על

יראים וחרדים ביותר לבל תסור מאיתנו אהבה זו לעולמים^{יא}. ורצוננו עתה לייחד שם יו"ד ה"א בוא"ו ה"א' – כלומר, לפעול ולעשות שכשם שאין פירוד בין אותיות יו"ד וה"א הראשונה, כך לא יהיה פירוד בין הוא"ו היא ה'תפארת' - הקב"ה בכבודו ובעצמו, לבין הה"א האחרונה הרומזת 'למלכות', שגם העולם השפל יתקשר ויהיה חד בחד עם הקב"ה^{יב}. וזה עיקר המחשבה והכוונה שצריכה להיות בעשיית כל מצוה ובאמירת 'לשם יחוד', לתקן עולם שישוו הוא"ו והה"א ויעמדו יחדיו, וכתשובה שהשיב ב'שו"ת רב פעלים' (או"ח סי' א) לשואלו בהאי לישנא: 'ואם אתה אומר זה הנוסח [של 'לשם יחוד'] בעל פה, די לך לכוון באותיות ו"ה דשם הוי"ה,

נמשך 'דחילו' יותר פנימיות, כידוע ליודעי חן'.

יב. ואלו דברי ה'חרדים' (פרק סו אות לח) המגלה את צפונות דרכי העבודה על פי היוצא משם הוי"ה, והם כדברים האמורים כאן: 'באהבך ה' הנכבד ועמו כאשר יאהב איש את בנו תהיה מרכבה לחסד הנקראת אהבת חסד נגד היו"ד. וכשתהיה תמיד דן לכף זכות תהיה מרכבה לה"א נגד הגבורה שגרתיק שלה הוא היכל הזכות. וכשתדבר לשון טוב הפך לשון הרע ותהיה עניו כהלל הזקן, תהיה מרכבה למדת תפארת דמקרי לשון הטוב, ושם האיש משה עניו מאד נגד הוי"ו. וכשתהיה בכובד ראש ירא וזוחל תמיד מאור נוצץ מלא עולם, ותדבר תמיד לבריות בנחת ופיוס, תהיה מרכבה למדת המלכות הנקרא יראת ה' - ה"א אחרונה שבשם ונקראת עת רצון, דנעוץ סופן

יא. על פי דברי הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע ב'קדושת לוי' (ליקוטים): 'ואמר מורי הקדוש מורנו הרב דוב בער, שהאדם צריך להשתדל ולהתאמץ שיהיה יראת שמים על פניו, ואז האהבה בא ממילא, שמחמת שזיכך את עצמו להיות יראת ה' על פניו זוכה גם כן לאהבת השי"ת וכו'.

ומה שמצינו בברכת קריאת שמע 'ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך', שנזכה מקודם האהבה ואחר כך היראה, היינו למי שכבר זכה לאהבת השי"ת אחר שכבר היה יראת ה' יתברך על פניו, וזכה אחר כך לאהבת השי"ת, בא אחר כך למידת יראה יותר פנימיות, שמאהבה בא ליראה יותר פנימיות. וזהו דאיתא בנוסח האר"י ז"ל 'לשם יחוד וכו' בדחילו ורחימא ורחימא בדחילו וכו', שמתחילה צריך להיות 'דחילו' ואחר כך 'רחימא', אחר כך מה'רחימא'

שהם קודשא בריך הוא ושכינתיה, כדי שלא תתבלבל, 'כי כונה זו היא עיקרית', והיא מאכל כל נפש".

מאחד ואנו קטנים ושפלים, כיצד בכוחנו להמליך את ה' בעולמו

אכן, דווקא מכל זה עולה השאלה וגם נצבה מעליה, אם כנים הדברים ששלימות 'מידת המלכות' היא השפלות והענוה, שידע האדם שהוא עפר ואפר מול עצמיותו ית', אם כן מהיכן ומנין יש לנו השפלים עד ארץ, כח רב שכזה לעמוד לשרת לפני השי"ת ולפארו בעשיית מצותיו ולעשות יחודים גדולים כאלו, אחר שעיקר ההמלכה היא הביטול, שהאדם לא יחשוב שיש במעשיו ערך נוכח פני ה'. וכלום מתרצה מלך רם ונישא במה שיתושי אדמה שהם גם מודעים לכך שכוחם רפה משבחים ומרוממים את שמו, אתמהה.

ה' חלקי הנפש: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה

על מנת להשיב תשובה הגונה לשאלת חכם זו, נמשיך לעיין במילי דברכות - בנוסח ה'לשם יחוד' שהארכנו בביאורו, ונעמוד לדעת סוד

(פ"ד מ"א), אמר: כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו. רצונו לומר, להיות עובד את ה' לכבוד ה', להגביר כח שלמעלה, לייחד השם הגדול בכבודו. אמת הדבר שפירושו הנגלה הוא שבראו לכבודו, כענין שכתוב בזוהר (ח"ב מב.) 'בגין לאשתמודעא אלהותו', שיהיו הנבראים ידעו ויכירו אותו. שני הפירושים הם אמת, והא בהא תליא, כמו שיתבאר לקמן'.

בתחילתן. והרי זכית להדבק ביוצרך בעשר ספירותיו ואתה נקרא קדוש'.

יג. וזה לשון ה'של"ה הקדוש' (תולדות אדם שער הגדול אות שיא): 'במשנה תנן (אבות פ"ב מ"ב): 'וכל מעשיך יהיו לשם שמים'. דהיינו לייחד שם שהוא 'מלכות', כנודע. לשמים, שהוא 'תפארת', כנודע.

ועוד שנו החכמים בלשון המשנה פרק רבי מאיר אומר בשלהי הפרק

אומרים 'על ידי האי טמיר ונעלם בשם כל ישראל', שיש להבין, מהו אותו 'טמיר ונעלם' שעל ידו נעשה אותו יחוד גדול של 'קודשא בריך הוא ושכינתיה' שעיני ה' נשואות אליו. ומתוך שנגיע לידיעה בהירה בזה, יוטב מעצמו השאלה הנצבת עמנו, מהיכן רב כוחנו להמליך את ה' על אף שאנו דלים ושפלים.

ידוע, שיש בחלק הבריאה ה' חלקים שהם כולם דרגות חיות האלוקית: א. נפש. ב. רוח. ג. נשמה. ד. חיה. ה. יחידה (עץ חיים שער כו פרק א). הנפש והרוח הם החלקים הירודים ביותר, הקיימים גם בעופות השמים ובחיות הארץ, וזהו נקודת חיותם. למעלה הימנו נמצא חלק הנשמה, שהיא טהורה לגמרי (נדה ל:) שהגדרתה 'חלק אלוהי ממעל ממש' (תניא ליקוטי אמרים פרק ב, מאור עינים פרשת פינחס ועוד) ועל ידה נשפע אור ה' על האדם. ברם אופן השפעתה אינו אלא על ידי שנותנים לה רשות להיכנס לתוך מקום הנפש והרוח שהם נדחקים ויוצאים חוצה מפניה, לפי שאין בכוחה לשכון ולדור בכפיפה אחת הטהור עם הטמא בכפיפה אחת לפי שהיא זכה ונקיה עד מאד. וזהו סוד מלחמת האדם עם יצרו דבר יום ביומו, שהנשמה הטהורה מבקשת להתפשט ולהתיישב על הארץ במקום הנפש והרוח, ולצד האחר, הגוף מושך לגשמיות וגורם ל'ושב מאחריך' (דברים כג טו) שהנשמה הטהורה לא תוכל לקבוע משכנה בתוכה. וככל מה שהאדם מכתת את גופו ורוחו ונעשה אותה מעון לכח הנשמה, כך הוא זוכה אט אט שגם גופו ורוחו נהפכים להיות כנשמתו, והוא זוכה להיות מאנשי קודש בעודו בעולם הזה. והוא מה שסיפרו אודות רבנו האר"י הקדוש (ראה הקדמת מהר"ו לפרי עץ חיים) ו'הבעל שם טוב הקדוש' זי"ע (ראה לדברי הרה"ק רבי שלמה מלוצק זי"ע בהקדמת מגיד דבריו ליעקב) שזכו לראות מראות אלהים עוד בעודם בגופם, שלפי שזכו להרחיב את משכן הנשמה, נעשו גופם הגשמי בעצמו חלק הנשמה, ולא הסתיר מהם לחיות חיי נשמה כשהם קיימים עדיין בעולם הזה יי.

יד. שמא בזה ניתן להליץ מה יצא בחרב ובחנית נגד אמירת 'לשם שהגה"ק בעל 'נודע ביהודה' זי"ע יחוד' (שו"ת נודע ביהודה חלק י"ד סי' צג)

מעל לחלקים אלו יש את חלקי ה'חיה' וה'יחידה', שהם גדולים עוד למעלה ממעלת האדם ונשמתו, וחלקים אלו ובייחוד כח ה'יחידה' הוא טמיר ונעלם ורק לעתיד כש'יהיה הוי"ה אחד ושמו אחד' יתגלה אורו הגדול על פי תבל.

לימודנו רבותינו, שעל אף שצריכים לגשת אל הקודש מתוך ביטול מוחלט, כעבד המלך הנכנס ובא אל החצר הפנימית של מושב המלכות, חובה לדעת שיש גם צד שני למטבע, שטמון בנו כח רב של 'תנו עוז לאלהים' (תהלים סח לה), שאנו במעשינו יכולים להביא 'עוז' וגבורה כביכול 'לאלהים' על ידי טיב מעשינו וכן להיפך^{טו}, וכשאנו מתהלכים

תשעה באב עד מוצאי תשעה באב לא פסיק פומיה מקינות ויללות, והיה מתעולל בעפר בבכי ובדמעה, כל מי שהלך אחורי בית הכנסת בחוצות, אחז בשרו פלצות לקולו הנשמע ברמה ביללה' [לפיכך הוא לא היה נדרש לומר ולכוון בפה 'לשם יחוד', שכן גם גופו העכור והמדוכא מרוב תעניות וצער החורבן השיג ידיעה זו שה' מושל בכל וכמו שיתגלה לעתיד, אבל לאדם הפשוט אכן טוב לאומרה כדי שאחר הפעולות ימשכו הלבבות. וזהו עומק מה שכתב בתשובתו שאין צריכים לומר 'לשם יחוד' מחמת שהיחוד מעשה מאליו, שכן הייתה אכן דרגתו ומעלתו שבכל מעשיו לא הסיח דעת מלייחד שם ה' ולא היה נצרך לומר ולעשות יחוד חדש ועמד עדיין על עומדו הראשון.

והזהיר על זה בלשונות קשים וחריפים. וכולם עמדו כנגדו ותמהו, מהיכן יצא לחלוק על דבר שיש לו אילנא ררבבי בספרי הקדמונים. וייאמר, שמחמת שה'נודע ביהודה' זי"ע היה קדוש ופרוש עד למאד 'ובדורו לא היה כמוהו, וכמעט לא השיבו אדם מעולם' (לשון הדברי חיים ח"ב י"ד סי' קל), שבכל ימיו אשר חיה לא הסיח דעתו רגע אחד מלייחד ולהתפלל על הגאולה השלימה שיתקיים היחוד השלם בין קודשא בריך הוא לשכינתיה [כמו שכתב תלמידו רבי אלעזר פלעקלס זצ"ל (שו"ת נודע ביהודה חלק ב בסופו): **'מראש חודש אב עד תשעה באב, לא אכל רק לחם יבש ופיזר אפר על הלחם, וכך נהג עד שהגיע לימי זקנה. מעולם לא עבר עליו חצות לילה בשינה, עד סמוך לזקנתו שלא היה מקונן בחצי הלילה על חורבן בית אלוקיני ועל גלות השכינה. מערב**

טו. ראה לדבר המדרש (איכ"ר א לג): 'בזמן שישראל עושין רצונו של

בטוב, הרי שמעשינו נוגעים גבוה מאד עד שיש בהם יכולת לייחד את המלכות עם השי"ת - "יו"ד ה"א בוא"ו ה"א", וזאת, 'על ידי האי טמיר ונעלם' - בכח ה'יחידה' שהיא כוללת 'את כל ישראל' שכן 'היחידה' זהו נקודת משיח שהוא כולל את כל ישראל. וכשאישי ישראל אינו עובד את ה' בכוחו אלא נדבק בכח רב ועצום זה של 'יחידה' שגודלה וטובה מלא עולם, ביכולתו להביא לימות המשיח עת שיתגלה בשלימות לעתיד שהוא מכון לדרגת ה'יחידה'^{טו} (לקוטי תורה פרשת בראשית, שער הפסוקים פרשת ויחי) כבר עתה, ולעשות יחוד של 'קודשא בריך הוא ושכינתיה', שכל הגשמיות מהחל ועד פְּלָה תאיר שהיא עצם מעצמיותו ית' ממש, ולית אתר פנוי מיניה"^{טז} (תיקו"ז תי" ע קכב). וכח זה הוא שעומד לנו לייחד את מעשינו

גשמית אף שהיא נראית ממש חטא כמו מה שהתגלגל לידיו, שזוהי שלימות ה'יחידה' שהשווה עליון לתחתון ושם שמים מצוי על הכל.

והוא סוד אומרם ז"ל (שבת ל) שהראיה שנמחל לו אותו עון, היה במה שביקש שלמה להכניס את הארון לבית קדשי הקדשים ולא יוכל עד שאמר זכרה לחסדי דוד עבדך. לפי שאז ראו כל ישראל שדוד המלך לא חטא מעולם וגם מה שהיה נדמה כך היה זה הסתר פנים, שאילולי כן לא היה דלתות ההיכל נפתחות עבורו שביית ה' צריך להיות נקי בבחינת 'צדיק גמור' ולא של 'בעל תשובה' (ע"פ חפץ ה' שבת ל. ד"ה בחיך איני).

יז. בספר הקדוש 'ליקוטי תורה' להרה"ק המגיד מטשערנאביל זי"ע מובא בהאי לישנא: 'עיקר להאמין באמונה שלימה, שהבורא

הקב"ה מוסיפין כח בגבורה של מעלה, כמה דאת אמרת (במדבר יד יז) 'ועתה יגדל נא כח ה'', ובזמן שאין עושין רצונו של הקב"ה, כביכול מתישין כח גדול של מעלה'.

ויסוד זה חוזר וניאור רבות בספרי המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע ש'ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים' (ע"פ זוהר הקדוש ח"ג ז); וכביכול במעשיהם מעלין או מורידים את ה' לשכון כבוד בארצנו.

טז. המשיח דלעתיד הוא משיח בן דוד, כי כוחו מדוד המלך שמצינו בו כזאת, שלמרות שעברו עליו חיי מרורים, והיו זמנים שהיה נדמה לו כאילו ה' מרחקו ומכשילו בכוונה תחילה כמו במעשה דבת שבע, מכל מקום גם אז כש'צרה ויגון אמצא' לא פסק פומיה מ'בשם ה' אקרא' (תהלים קטז א), והודיע כי ה' נמצא בכל פעולה

ב'יחודא שלים', ולא מעשה ידינו שצריך להיות בבחינת ה'מלכות' בביטול והכנעה מרוב בושה לגשת למלך רם ונשא.

לכשתמצא, זהו עומק מה שהזהיר האר"י הקדוש (שער הכוונות דרושי ברכת השחה) ויתר הצדיקים אשר בארץ, לעשות כל מצוה 'בשם כל ישראל' ולקבל על עצמו קודם תפלת השחר מצות עשה של 'ואהבת לרעך כמוך'^{יח} (ויקרא יט יח), שכן כשהאדם ניגש לבדו למלאכת ה', אכן אין בכוחו לעמוד כנגד ה' להללו ולהמליכו, אך כשהוא מבין שאין עבודתו בכוחו, אלא מכח הכלל ששורשם ב'האי טמיר ונעלם' שב'יחידה', יש בידנו כביכול כלים לפעול ממעשיו נפלאות.

מן הדברים הללו מבהיק ביותר מה שהוזכרנו במאמר הקודם, שה'מלכות' בשורשה היא אכן הכי נמוכה מכל דרגות הספירות, שכן מקומה העיקרי הוא בהאי עלמא, אך כשה'מלכות' מתייחדת כראוי לה והאדם עומד כעני בפתח מצד עצמו אך יודע שיש בו כוחות גדולים של 'יחידה'

יה. וזה לשונו שם: 'קודם שהאדם יסדר תפילתו בבית הכנסת מפרשת העקידה ואילך, צריך שיקבל עליו מצות 'ואהבת לרעך כמוך' (ויקרא יט יח) ויכוין לאהוב כל אחד מבני ישראל כנפשו, כי על ידי זה תעלה תפילתו כלולה מכל תפילות ישראל ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי, ובפרט אהבת החברים העוסקים בתורה ביחד, צריך כל אחד ואחד לכלול עצמו כאלו הוא אבר אחד מן החברים שלו, ובפרט אם יש להאדם ידיעה והשגה לדעת ולהכיר לחברו בבחינת הנשמה, ואם יש איזה חבר מהם בצרה, צריכים כולם לשתף עצמם בצערו או מחמת חולי או

ברוך הוא 'מלא כל הארץ כבודו' (ישעיהו ג, ג), ולית אתר פנוי מיניה (תיקון"ז ת"י ע קכב), וכשאתה מסתכל על העולם, אתה מסתכל על הבורא ברוך הוא, וכמו שאתה מדבר עם האדם אתה מדבר עם הנשמה שבו - כי כשהנשמה יוצאת מן הגוף אין אתה יכול לדבר עמו כי הוא כאבן דומם, וכשהוא חי אתה מדבר עם הנשמה שבו ואין אתה יכול לראות את הנשמה, כל שכן שאין אתה יכול לראות את הבורא ברוך הוא, כי הוא נשמה לנשמות, לכן תאמין שהוא ית' כאן, ואין אתה יכול לראותו כמאמר הכתוב (שמות לג כ) 'כי לא יראני האדם וחי'.

יסודות והקדמות ללימוד ספרי החסידות

לייחדך, אזי הוא מגיע למקום הגבוה ביותר ששייך מה שאין המלאכים וצבא השמים יכולים להשיג.

משיכת האור העליון בכ"ב אותיות התורה

ועדיין צריכים אנו למודעי, כיצד יכול האדם הטרוד במעשה ידיו ערב בוקר וצהרים להתעלות ולהתגלות באותו כח 'יחידה' נשגב, שהוכחנו זה עתה שהוא שווה אצל כל איש ישראל מנער ועד זקן שקנה חכמה, ואין הדברים אמורים רק לדורשי ייחודך הנשגבים.

בא אור שבעת הימים ה'בעל שם טוב הקדוש' זי"ע וגילה רז ההולך ונשנה אין ספור בכתביו ובכתבי תלמידיו, שהדרך העולה לדבוק ולקבל משפע עליון זה, הוא על ידי דביקות בכ"ב אותיות התורה, לפי שהם האופן שבו ירד ה' ממעונו העליון עד שהגיע לסיפא דכל דרגין. וכדי שלא יראו הדברים סתומים וחתומים נאריך בהם מעט עבור הנצרך לעניינינו.

ברישי מדרש רבה (ב"ר א א) ממשילים ואומרים, שכשם שקודם בניית בית, יושב בעל הבית ומחשב כיצד לשכלל ולתקן את הבית בגודל פאר ויופי, 'כך היה הקב"ה מביט בתורה, ובורא את העולם'. היינו, שהשי"ת הביט כביכול בתורה הקדושה כדי לידע כיצד לייסד תבל ויושבי בה על פי אותם כ"ב אותיות הקדושות. אף ה'זוהר הקדוש' (ח"א דד.) מגלה רזא דנא שהעולם נברא באמצעות הכ"ב אותיות, ומהם השתלשל כל היקום, וזה לשונו: 'כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, ברא ליה באתון דאורייתא, וכל אות ואות עאלת קמיה עד דאתקיימו כלהו

מחמת בנים חס ושלום ויתפללו עליו, וכן בכל תפילותיו וצרכיו ודבריו ישתף את חברו עמו. ומאד הזהירני מורי ז"ל בענין אהבת החברים שלנו של חברתינו.

יט. דברים אלו נעתקו מספרנו 'מעיינא דמלכא' (פרק כ"ב אותיות התורה), והרוצה למלאות נפשו שבעה בסוד זה, יעיין שם וימצא את הדברים מסודרים מהחל ועד גמירא.

אתון בא[נ]ת בי"ת, וכל אינון אלפא ביתות דאתגלגלו אתון, כלהו קיימי למברי עלמא'. והדברים כמו מפורשים גם ב'ספר יצירה' המיוחס לאברהם אבינו (הקדמת הרס"ג לספר יצירה) שם נאמר ברורות (פ"ב מ"ב): 'עשרים ושתיים אותיות חקקן חצבן שקלן והמירן צרפן, וצר בהם נפש כל היצור ונפש כל העתיד לצור'כא.

זלא רק העולם בכלליותו נברא בכ"ב אותיות התורה, אלא גם כל היצורים והברואים הנמצאים בחלל העולם, כולם אחוזים וקשורים גם כן באותם אותיות שהם שורש כל הבריאה, וכמו שהאיר תבל רבנו האר"י הקדוש (לקוטי תורה איוב יט כו): 'דע כי אין לך גוף ונפש ורוח שלא נבראו על ידי כ"ב אותיות התורה, וכל אחד מאלו הנ"ל יש להם כ"ב אותיות בעצמן'.

נמצינו למדים, שכ"ב האותיות הם גבוהים עד מאד ומצויים במקומו של הקב"ה לפני ולפנים, שכן ה' היה מביט בהם ומחשב חשבונו של עולם, והם כלי ההשפעה שבהם צמצם ה' את עצמו כביכול עוד ועוד בכל פרט ופרט בבריאה, עד שהעולם הגיע למקום שהוא עומד שםכב.

באותיות ברא הקב"ה כל העולמות, וזה סוד 'בראשית ברא אלהים א"ת' (בראשית א א), פירוש, האותיות מאל"ף עד תי"ו'.

כב. והבט לדברי ה'תולדות יעקב יוסף' (פרשת בראשית): 'והנה כמו שיש כ"ב אותיות בדיבור תורה ותפלה, כך יש בכל עניני החומר והגשמי שבעולם גם כן כ"ב אותיות שבהם נברא העולם וכל אשר בו, וכמו שאמרו בש"ס דברכות (נה). 'יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנברא בהם שמים וארץ' וכו'. רק שהאותיות מלוכש בחומר עניני העולם בכמה

ג. ובתרגום: 'כשברא הקב"ה את העולם, ברא אותו באותיות התורה, וכל אות ואת נכנסה לפניו, עד שהתקיימו כל אותיות באות בי"ת. וכל אותן אלפא ביתות שהתגלגלו האותיות, כולם עומדות לברוא העולם'.

כא. על פי זה הילך המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע (אור תורה פרשת בראשית) לפרש את כוונת הפסוק (בראשית א א) 'בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ': 'כי הנה ידוע בספרי המקובלים, כי ראשית הכל נאצלו האותיות, ואחר כך

ומעולם ועד עתה זהו הכח שבו ה' מחיה את עולמו ומוריד שפעו על הברואים, כמו שהגיד 'בעל התניא' עלי ספרו (שער היחוד והאמונה פרק א) בשם מרן ה'בעל שם טוב הקדוש' זי"ע, לפרש מה שכתוב (תהלים קיט פט) 'לעולם ה' דברך נצב בשמים': 'כי 'דברך' שאמרת 'הי רקיע בתוך המים' וגו' (בראשית א ו), תיבות ואותיות אלו הן נצבות ועומדות לעולם בתוך רקיע השמים, ומלובשות בתוך כל הרקיעים לעולם להחיותם כדכתיב (ישעיה מ ח) 'ודבר אלהינו יקום לעולם', ודבריו חיים וקיימים לעד וכו', כי אילו היו האותיות מסתלקות כרגע חס ושלוש וחוזרות למקורן, היו כל השמים אין ואפס ממש והיו כלא היו כלל, וכמו קודם מאמר 'הי רקיע' וכו' ממש. וכן בכל הברואים שבכל העולמות עליונים ותחתונים ואפילו ארץ הלזו הגשמית ובחינת דומם ממש, אילו היו מסתלקות ממנה כרגע חס ושלוש האותיות מעשרה מאמרות שבהן נבראת הארץ בששת ימי בראשית, היתה חוזרת לאין ואפס ממש כמו לפני ששת ימי בראשית ממש'. ובזה היטבנו לדעת, שאופן הדביקות בכח ה'יחידה' הוא על ידי שהאדם מתקשר בתיבת התורה והתפלה כדקא יאות, שבהיותו נדבק בפנימיות האות, כך הוא זוכה לגילוי אור האות בפנימיות שאין חקר לגבהותו שהוא במחיצתו של מקום גבוה מעל גבוה. וענין ההתדבקות בשורש האותיות הוא כל נקודת החילוק בין עובד אלהים לאשר לא עבדו, שהירא את דבר ה' ששם אל לבו להעמיק ולהתקשר לאותיות היוצאים מפיו על ידי כונה רצויה, זכה למעלות רמות להגיע עד שמי שמים, וכל אותיות התורה והתפלה שלו הם אותיות של זהב ממש המסולאים בפז, ואילו מי שאינו דורש ה' ומבקש ומתבונן שלא להוציא אותיות מפיו ללא כונה שזהו השער הראשון של האפשרות להתדבק בקדושת האותיות, עד שנכנסים לשער לפנים משער בייחודי וצירופי האותיות שהם הם דברי הסוד שגילה

כסויין ולבושין וקליפין, ובתוך האותיות שורה רוחניות הקב"ה, הרי שכבודו יתברך מלא כל הארץ וכל אשר בה, לית אתר פנוי מיניה כמבואר בתיקונים (ת"י ע קכב:), רק שהוא בהסתרה. וכאשר אנשי הדעת יודעין מזה ההסתרה, אינו אצלם הסתרה ושינוי'.

ה'בעל שם טוב הקדוש^{כ"ג}, אזי אף שעל פי הלכה עלתה לו תפלתו ותורתו, אבל הם כגוף בלי נשמה, ואין בכוח האותיות למשוך הארה גבוה כל כך.

זכך כותב הרה"ק רבי מאיר מרגליות זי"ע ה'מאיר נתיבים' (סוד יכין ובעז פרק ב) מהאריות שבחבורת מרן ה'בעל שם טוב הקדוש' זי"ע^{כ"ד}: 'כאשר הזהירו אותי לזה מורי הגדולים בתורה ובחסידות, ובתוכם ידידי הרב החסיד מופת הדור מורנו הרב רבי ישראל בעל שם טוב זצלה"ה כוונה רצויה בלימוד לשמה, לדבק את עצמו בקדושה וטהרה עם האותיות בכח ופועל בדיבור ובמחשבה, לקשר חלק מנפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, בקדושת נר מצוה ותורה אור אותיות המחכימות ומשפיעים שפע אורות וחיות אמיתיות נצחיות. וכשזוכה להבין ולהתדבק בהאותיות הקדושים, יוכל להבין מתוך האותיות ממש אפילו עתידות. ולכן נקראת התורה 'מאירת עינים' (תהלים יט ט) שמאירים עיני המתדבק בה בקדושה ובטהרה כמו האותיות של אורים ותומים. ומילדותי מיום שהכרתי בדביקות האהבה עם מורי הרב מורנו הרב רבי ישראל תנצב"ה הנ"ל, ידעתי נאמנה שזה היו הנהגותיו בקדושה ובטהרה ברוב חסידות ופרישות וחכמתו צדיק באמונתו יחיה דמטמרין גלין ליה^{כ"ה} כבוד ה' הסתר דבר'.

כז. ראה אודותיו בספרנו 'מעיינא דמלכא' (פרק כ"ב אותיות התורה ובהערה שם).

כח. והוא תימוכין למה שנכתב לעיל, שבכח מה שה'בעל שם טוב הקדוש' וצדיקי אמת זכו לעדן את גופם ולהכניס בקרבם את אור הנשמה ביתר שאת ועוז, זכו שגופם נהפך להיות אלוהי ממש, ולכן יכלו לראות מראות אלהים גם בעודם

כז. בזאת נבין מה שהזהיר המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע (ליקוטים יקרים אות לב), 'אף על פי שבתחילת התפלה אינו יכול להתפלל בדביקות כל כך, מכל מקום יאמר התיבות בכוונה, ויחזק את עצמו מעט מעט, עד שהשי"ת יעזור לו להתפלל בדביקות גדול. שכן בראשית הדרגה יש להידבק באותיות על פי פשוטם, ומשם יכול האדם להתעלות ולהגיע לעומקם'.

בזאת נחתנו להבין על פי פשטות, את דברי אליהו הנביא בפתיחת התיקונים (הקדמה יז), שספירת מלכות מכוונת כנגד פֶּה האדם ובכלליות לענין הדיבור. לפי שכשדבקים באותיות התורה שחיים הם למוצאיהם בפה דווקא (עירובין נד.), זוכים להשלים ולהעלות את 'מידת המלכות' שמקומה נמוך בהאי עלמא, אל השמים ושמי השמים מאוצר ה'יחידה' שזורח על כל המקשר עצמו בכלליות ישראל שהוא טמיר ונעלם^י.

זמן התפלה, דביקות האדם באותיות התפלה שמושכים את האזר הטמיר ונעלם

מכל האמור ניתן להבין את שנפסק להלכה ולמעשה (טוש"ע א"ח סי' צח ס"א) עבור כל איש ישראל קטן כגדול: 'המתפלל צריך שיכוין בליבו

יחוד העליון הזה, צריך להיות בלבו אהבה רבה לה' לבדו, לעשות נחת רוח לפניו לבד ולא לרוות נפשו הצמאה לה', אלא כברא דאשתדל בתר אבוי ואמיה דרחים לון יתיר מגרמיה ונפשיה וכו' (זוהר הקדוש ח"ג רפא. ברע"מ). מכל מקום יש לכל אדם להרגיל עצמו בכוונה זו, כי אף שאינה באמת לאמיתו לגמרי בלבו שיחפוץ בזה בכל לבו, מכל מקום מעט מזער חפץ לבו בזה באמת מפני אהבה הטבעית שבלב כל ישראל לעשות כל מה שהוא רצון העליון ברוך הוא, ויחוד זה הוא רצונו האמיתי, והיינו יחוד העליון שבאצילות הנעשה באתערותא דלתתא על ידי יחוד נפש האלהית והתכללותה באור ה' המלוּבש בתורה

לבושים במלבוש גשמי, לפי שגם בשרם הגשמי זכה להתעלות ולהיות קדוש, בדומה למה שיהיה בקץ הימים שיכרעו לפני ה' כל בשר ולא רק הנשמות הקדושות, מרוב גילוי אור אחדותו ית' שיתפרסם בכוחו של משיח בן דוד.

כו. תא שמע ללשון הרב זי"ע בספרו הקדוש 'תניא' (ליקוטי אמרים פרק מא) הכותב זאת: 'יחוד זה הוא על ידי המשכת אור אין סוף ברוך הוא למטה על ידי עסק התורה והמצות שהוא מלוּבש בהן, ויתכוין להמשיך אורו ית' על מקור נפשו ונפשות כל ישראל לייחדן וכו'. וזהו פירוש 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם כל ישראל'. ואף שלהיות כוונה זו אמיתית בלבו שיהיה לבו חפץ באמת

פירוש המלות שמוציא בשפתיו, ויחשוב כאילו שכינה כנגדו, ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו עד שתישאר מחשבתו וכוונתו זכה בתפלתו. ויחשוב כאילו היה מדבר לפני מלך בשר ודם היה מסדר דבריו ומכוון בהם יפה לבל יכשל, קל וחומר לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא חוקר כל המחשבות'. ולא הפסיקו רבותינו כאן, עד שהוסיפו ואמרו: 'וכך היו עושים חסידים ואנשי מעשה, שהיו מתבודדים ומכוונים בתפלתם עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמיות ולהתגברות כח השכלי, עד שהיו מגיעים קרוב למעלת הנבואה'.

זעל זאת יתמהו הכל, מה רצו לומר חכמים לומר בדבריהם אלו שהיו חסידים ואנשי מעשה שהגיע לדרגות הללו קרוב למעלות הנבואה, וכי לא ידעו שספרם צריך להיות שווה לכל נפש קטן כגדול, ולא כולי עלמא חסידים ואנשי מעשה הם. אין זה אלא שרצו להוכיח ולזרז את האדם העומד קודם כניסתו ל'עולם האצילות' בתפלת שמונה עשרה, אחר שקיבל על עצמו 'ואהבת לרעך כמוך', והמשיך להוציא בשפתיו את שירי דוד שהוא שורש נשמת משיח שהשווה את המלכות התחתונה שתהיה שווה למלכות שמים, שאם לא יסיר את מחשבתו הרוממה ו'צהר יעשה לתיבות התפלה', בכוחו לבוא ולהיות קרוב למעלת הנבואה, והכל יכולים לזכות לזה, כי כן יסד מלכו של עולם, שמי שמבטל את עצמו מכל וכל ונדבק בכח 'הטמיר ונעלם', יכול להגיע לגדולותיה.

לבטל עצמו אל התיבה שמוציא בפיו'.

כה. מתוך שהשכלנו בינה על גודל ההשגה שיכולים להגיע בעת התפלה, המקום לעורר על מה שנשתרש בשנים האחרונות, שגבאי צדקה הולכים ומקיפים בעת התפלה סביב למתפללים ומנענעים את כיס מטבעות הצדקה בקול גדול,

ומצות שעוסקת בהן והיו לאחדים ממש, כמו שכתבתי לעיל כי על ידי זה מתיחדים גם כן מקור התורה והמצות שהוא הקב"ה עם מקור נפשו האלהית הנקרא בשם 'שכינה'.

כו. וכה הם דברי ה'שפת אמת' (פרשת נח שנת תרל"ה): 'איתא בספרים, כי תיבה שניצל בה נח, היא כל תיבה ותיבה שבתורה ותפלה, ושצריך אדם

העולה מן האמור להיי המעשה

אתה הראת לדעת, כי 'מידת המלכות' הינה השפלה ביותר מכל י' הספירות, לפי שמקומה דווקא בהאי עלמא אשר כבוד ה' הוא בהסתר דבר, אך כשזוכים לייחד את המלכות – השכינה הקדושה יחד עם קודשא בריך הוא, אזי נעשה הייחוד הגדול ביותר, שמאיר וזורח שגם במסתורי הגשמיות יש נקודת חיות הכפופה למלכות שמים. וזה הדרך אשר ילך האדם ב'מידת המלכות' ויתקנה כראוי, ראשית כל, ידע ויתבונן שה' גבר עלינו בחסדיו, וברא תבל ויושבי בה, רק למען טובת בריותיו, כי הוא לכשעצמו אינו צריך שירוממו וישבחו לשמו שהוא נאה ומבורך מכל ברכה ותהילה, וכאשר יהיו דברים אלו נכחו תמיד, מיד תבוא אליו היראה הבושה והענוה מחיי העולמים בראותו כל זאת, ואז ישיב לה' כל תגמוליו באותה צורה, שיבטל את כל מהותו לכבוד הדר כבוד מלכותו ית'. ומכל מקום לא יתעטף במלבוש הענוה ויאמר, אם כן מהיכן כוחי לעמוד ולומר 'כי אל מלך גדול וקדוש אתה', אלא ידע נאמנה שבכח ההתדבקות באותיות הקדושות שבהם השתלשלה מלכותו ית' מן השמים לארץ, ביכולתו להגיע עד שמי שמים לנפש ה'יחידה' ששם בהיר כאור יום ש'לית אתר פנוי מיניה', כפי שייודע לעתיד שידע כל פעול כי אתה פעלתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה.

יעזרנו ה' על דבר כבוד שמו, שנזכה ל'ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה' (עובדיה א כא), על ידי משיח בן

למנין לתפלה אינו עבור זיכוי הרבים במצות צדקה, אלא להתפלל ולהגיע קרוב למעלת הנבואה, ועל פי רוב מעשיהם אינם מועילים לכך, וכל גבאי צדקה יעשה בדעת לזכות את ישראל בצדקה ובתפלה גם יחד, ודי בזה.

ומגישים למתפללים ניירות של צדקה, ופעמים אף קוטעים את רצף התפלה לזכות את הציבור בנתינה הגונה. דהנה אף שאין מי שימלל את גדולת מעשה הצדקה, אמנם עדיין צריכים גבאי הקודש לתת את הדעת ולזכור, כי יסוד הקיבוץ

גג - יחוד המלכות עם המידות -

דוד שיגלה עפר מעיננו כי השמים ושמי השמים הארץ וכל אשר בהם הם חיות אלוקות של ה' המחייה את כולם, במהרה בימינו אמן.

שבת מלכא קדישא

לפענן דעת כי יום השבת קדוש הוא
להי' קונה ושמים וארץ פבואו ועד
צאתו, ולפענן דעת אל נכון לקבל
פתנה טובה מבית גנזים אשר ניתן
לנו באהבה וברצון.

מיוסד על דברי הקדמונים
רבותינו מאורי הגולה
ובמיוחד תלמודי מרן אור
שבעת הימים הבעש"ט הק'
די"ע

מאת כ"ק מרן
אדמו"ר מקאסוב
שליט"א

הופיע שוב!

לשמחת רבים מופיע שוב חלק הראשון שכבר אזל מן
השוק זה שנתיים ועכשיו מופיע עפ"י בקשת הרבים
במהדורה חדשה

כמו"כ ניתן להשיג גם סעט של ב' חלקים ביחד

חלק המאמרים

לכאר את הדברים בעבים ובהקיסם ובהראות מקום איה יסוד
מחצבתם, למען אשר המעיין בספרי יוסיף דעת ויוסיף חיים
ממקור מים חיים.

חלק הפנינים

תמצית דברים גדולים מקוצרים של דברים אשר בהם יבואו
יסודות עניינים בדרך הקצה, ותועלתה רבה כי דרכה יבוא
המבקש והדורש אל היכל מלך בהיותו יודע דברי קדוש אל נכון

הפצה: שארף
718-812-5120

הופיע מחדש!
במהדורה מפוארת
ומשוכללת
 עם
הוספות ותיקונים חשובים

תמידים הראשונים
היו שוהים שעה אחת,
ואחר כך מתפללים

יגלן לך טעמי - עומק מהותה של תפילה
 שתהא השלחבת עולה למעלה, להרגיש
 את עומק התיבות וכוונתם, יחד עם גועם
 זיו מתיקות עריבות משמעותם,

יותר
1100
עמודים

ספר

עבדא דמלכא

ב' כרכים

מב"ק אדמו"ר
 מקאסוב שליט"א

המכיל 'מאמרים יקרים' ו'אוצר פנינים'
 אהובים וברורים נעימים השווים לכל נפש אור
 מפלא ברום המעלה על עניניה ומהותה של
עבודת הלב
זו תפילה

הפצה: שארף
 718-812-5120

הפעם - 'עומדין להתפלל מתוך כובד ראשי',
 וזוכים להיום תקבל ברחמים וברצון את תפלתנו'